

DIGITALNA ORODJA ZA RAZVOJ KOMPETENC ZA TRAJNOSTNOST

RRA severne Primorske
Regijska razvojna agencija d.o.o. Nova Gorica

KAZALO

1. UVOD	5
2. TRAJNOSTNOST KOT STRATEŠKA USMERITEV MSP	6
3. DIGITALNA PREOBRAZBA KOT PODPORA TRAJNOSTNOSTI	6
4. NEKATERA DIGITALNA ORODJA IN REŠITVE	7
4.1. SPLETNI TEČAJ	8
4.2. SAMOEVALVACIJA IN DIAGNOSTIČNA ORODJA	9
4.3. ORODJA ZA SPREMLJANJE OKOLJSKIH VPLIVOV	10
4.3.1. Orodja za ogljično računovodstvo	10
4.3.2. Orodja za analizo življenjskega cikla (LCA)	10
4.3.3. Orodja za spremljanje in poročanje okoljskih kazalnikov.....	10
4.4. DIGITALNI KALKULATORJI IN SIMULACIJE	11
4.5. ORODJA ZA INTERNO SODELOVANJE IN INOVACIJE	12
4.5.1. Orodja za vizualno snovanje in sodelovanje	12
4.5.2. Orodja za zbiranje in vrednotenje idej zaposlenih	12
4.5.3. Orodja za izvedbo in sledenje pobud Trello, Notion, Assana	12
5. KOMBINIRANJE ORODIJ V PRAKSI	13
6. ZAKLJUČEK	16
7. VIRI IN LITERATURA	17

1. UVOD

Digitalna preobrazba in zeleni prehod nista več ločena procesa. V sodobnem poslovnem okolju, kjer trajnostnost postaja strateška prednost, digitalna orodja igrajo ključno vlogo pri razvoju zelenih kompetenc v mikro, malih in srednjih podjetjih (MSP). Ta brošura prikazuje, kako lahko digitalna orodja postanejo temelj trajnostne preobrazbe MSP.

2. TRAJNOSTNOST KOT STRATEŠKA USMERITEV MSP

Mikro, mala in srednja podjetja se vse pogosteje soočajo s pritiski kupcev, dobaviteljev in zakonodaje, da poslujejo bolj odgovorno. Digitalna orodja jim omogočajo, da lažje spremljajo svoj vpliv, uvajajo trajnostne izboljšave ter se usmerjajo k bolj zelenim poslovnim modelom.

3. DIGITALNA PREOBRAZBA KOT PODPORA TRAJNOSTNOSTI

Digitalna preobrazba podjetij ni več le tehnološki trend, temveč ključen del strateškega razvoja. V povezavi s trajnostnostjo prinaša dvojni učinek: optimizacijo poslovnih procesov in zmanjševanje vplivov na okolje.

Ključne koristi digitalne preobrazbe za trajnostnost	
Optimizacija virov	Digitalni nadzor in analitika zmanjšata porabo energije, vode in materialov.
Pametni procesi	Avtomatizacija in umetna inteligenca pomagata zmanjšati napake, izboljšati kakovost ter zmanjšati odpadke.
Digitalizacija dokumentov in poslovanja	E-računi, elektronski podpisi in digitalno arhiviranje zmanjšajo porabo papirja in pospešijo postopke.
Optimizacija logistike	Digitalno sledenje dobavnim verigam zmanjšuje emisije, skrajša poti in povečuje preglednost.
Podpora krožnemu gospodarstvu	Digitalna orodja omogočajo sledenje materialom skozi življenjski cikel izdelka ter olajšajo njihovo ponovno uporabo.

Za podjetja to pomeni, da digitalna orodja niso zgolj podpora učinkovitosti, temveč postajajo strateško sredstvo za doseganje ciljev trajnostnosti.

4. NEKATERA DIGITALNA ORODJA IN REŠITVE

Digitalna poslovna orodja so spletne ali programske rešitve, ki podjetjem pomagajo pri upravljanju, spremljanju, učenju in komuniciranju. V kontekstu trajnosti se uporabljajo za merjenje okoljskega vpliva, razvoj kompetenc zaposlenih ter strateško vodenje zelenih pobud.

Razvoj zelenih kompetenc, kot jih opredeljuje Evropski okvir kompetenc za trajnostnost, zahteva znanje, spretnosti in odnos do okoljske odgovornosti. Digitalna orodja podpirajo vse te dimenzije: omogočajo dostop do izobraževanj, orodij za samooceeno, sodelovalnih platform in analitičnih pripomočkov.

4.1. SPLETNI TEČAJI

Te platforme ponujajo strukturirane izobraževalne poti za posameznike in zaposlene v MSP, ki želijo razumeti koncepte trajnostnega razvoja, ESG (okoljski, družbeni in upravljavski vidiki poslovanja), krožnega gospodarstva in podnebnih ukrepov.

OpenLearn, FutureLearn, Coursera, edX

brezplačni ali plačljivi spletni tečaji univerz.

EU Academy

uradna platforma Evropske komisije za izobraževanja s področja GreenComp, ESG in Zelenega dogovora.

Skillshare, Udemy

ponujajo tečaje, ki podajajo uporabne veščine za energetske učinkovitost, trajnostni dizajn, ponovno uporabo, ravnanje z odpadki in trajnostne pristope v proizvodnji.

4.2. SAMOEVALVACIJA IN DIAGNOSTIČNA ORODJA

Podjetja lahko s pomočjo digitalnih orodij ocenijo svojo trajnostno zrelost, prepoznajo šibka področja ter načrtujejo ukrepe za izboljšanje. Takšna orodja pomagajo MSP postaviti izhodišča, spremljati napredek in poročati o trajnostnem razvoju.

SME Climate Hub Tools

ponuja podjetjem možnost hitre ocene ogljičnega odtisa, predlaga ukrepe za zmanjšanje emisij in pomaga pri spremljanju napredka skozi čas. Namenjeno je posebej malim in srednjim podjetjem.

B Impact Assessment

obsežno orodje za oceno okoljskih, družbenih in upravljaljskih vidikov podjetja. Uporabno je kot vodilo za izboljšave in pripravo ESG poročil. Primernejše je za podjetja, ki želijo dolgoročno slediti celoviti trajnostni strategiji.

Za uspešno uvajanje zelenih kompetenc je ključno, da podjetja redno spremljajo napredek. Samoevalvacija ne pomeni zgolj ocenjevanja znanja, temveč tudi razumevanje, kako trajnostne prakse vplivajo na delovanje podjetja.

Priporočljivo je, da podjetje opredeli nekaj osnovnih indikatorjev in jih spremlja skozi čas. S tem se izogne »učinku enkratne delavnice« in poskrbi, da razvoj zelenih kompetenc postane stalna praksa.

4.3 ORODJA ZA SPREMLJANJE OKOLJSKIH VPLIVOV

Za učinkovito upravljanje trajnostnega poslovanja morajo MSP spremljati ključne okoljske kazalnike, kot so ogljični odtis, poraba virov in vpliv izdelkov skozi njihov življenjski cikel. Specializirana digitalna orodja omogočajo merjenje in poročanje o teh vplivih. Gre za naprednejše rešitve, ki se pogosto navezujejo na poslovno programsko opremo podjetja (ERP, podatkovne baze) in omogočajo tudi pripravo poročil za zunanje deležnike ali regulatorje.

4.3.1 Orodja za ogljično računovodstvo

Normative.io: omogoča celovit izračun ogljičnega odtisa podjetja, vključno z emisijami v dobavni verigi (Scope 1, 2 in 3). Primeren je za podjetja, ki želijo strukturirano spremljati svojo okoljsko uspešnost.

4.3.2. Orodja za analizo življenjskega cikla (LCA)

Ecochain, SimaPro: podpirata analizo okoljskega vpliva izdelkov od zasnovanja do konca življenjske dobe. Uporabna pri odločanju o materialih, dobaviteljih in optimizaciji proizvodnje.

4.3.3. Orodja za spremljanje in poročanje okoljskih kazalnikov

SustainaBase, Planetly: omogočata sprotno spremljanje različnih trajnostnih kazalnikov in pripravo ESG poročil. Primerna za MSP, ki želijo izboljšati preglednost in izpolniti zahteve deležnikov.

4.4 DIGITALNI KALKULATORJI IN SIMULACIJE

To so preprosta, a učinkovita orodja za osnovno razumevanje in modeliranje trajnostnih vplivov. Primerna so predvsem kot usmeritev za posameznike oziroma zaposlene, saj niso zasnovana za natančno merjenje poslovnih emisij:

WWF in EU kalkulatorji ogljičnega odtisa

En-ROADS Simulator

simulacija vpliva politik in ukrepov na globalno podnebje.

Circular Economy Toolkit (Cambridge)

za oblikovanje krožnih poslovnih modelov.

Za razliko od drugih orodij v tem poglavju je posebej zasnovan za uporabo v podjetjih, saj omogoča analizo obstoječih poslovnih modelov in ponuja konkretne predloge za prehod v krožno gospodarstvo

4.5 ORODJA ZA INTERNO SODELOVANJE IN INOVACIJE

Uvajanje trajnostnih sprememb v podjetju zahteva ne le tehnologijo, temveč tudi vključevanje ljudi. Orodja za sodelovanje in inovacije omogočajo MSP, da vključijo zaposlene v oblikovanje, vrednotenje in izvedbo trajnostnih pobud.

4.5.1 Orodja za vizualno snovanje in sodelovanje:

ta orodja podpirajo skupinsko razmišljanje in snovanje rešitev v zgodnjih fazah trajnostnih pobud.

Miro, Mural: omogočajo timsko vizualno razmišljanje, idealna za delavnice, snovanje strategij in skupinsko iskanje rešitev.

4.5.2 Orodja za zbiranje in vrednotenje idej zaposlenih:

uporabna za strukturirano vključevanje zaposlenih v predlaganje in izbor trajnostnih ukrepov.

IdeaScale: digitalna platforma za množično zbiranje idej zaposlenih, omogoča glasovanje in izbiro najboljših idej za izvajanje. Od drugih orodij v tem poglavju se razlikuje po svoji specifični vlogi zbiranja in vrednotenja idej, kar je zlasti uporabno za podjetja, ki želijo sistematično vključevati zaposlene v razvoj trajnostnih pobud.

4.5.3 Orodja za izvedbo in sledenje pobud **Trello, Notion, Asana:**

podpirajo izvedbo izbranih pobud z vodenjem nalog, rokov in napredka. Uporabna so za organizacijo t. i. »zelenih izzivov« v podjetju, kjer sodelujejo različni oddelki ali posamezniki.

5. KOMBINIRANJE ORODIJ V PRAKSI

Podjetja pogosto začnejo z osnovnimi kalkulatorji, nato pa postopno uvajajo kompleksnejša orodja za analitiko, poročanje in usposabljanje. Ključno je, da orodja izbirajo glede na lastno raven digitalne in trajnostne zrelosti.

POT MSP K DIGITALNI TRAJNOSTI

Uvajanje zelenih kompetenc je proces, ki se lahko začne z majhnimi, a premišljenimi koraki:

Pomembno je, da zeleni prehod postane del vsakdanje polovne prakse – ne nuja, temveč priložnost.

KORAKI, KI JIH LAHKO STORIMO ŽE DANES

Začnite z brezplačnim kalkulatorjem ogljičnega odtisa

Ocenite trajnostno zrelost s SME Climate Hub orodjem

Vpeljite digitalno orodje za vodenje zelenih nalog (npr. Trello)

Izobražujte zaposlene s spletno platformo (npr. EU Academy)

6. ZAKLJUČEK

Digitalna orodja niso namenjena le poenostavitvi poslovanja, temveč so ključna za strateško vodenje trajnostnega prehoda. MSP imajo na voljo številna dostopna orodja, s katerimi lahko že danes začnejo razvijati zelene kompetence in graditi odpornost prihodnosti.

7. VIRI IN LITERATURA

1. Evropski okvir in politike

- European Commission (2022). GreenComp: The European sustainability competence framework. Publications Office of the European Union.
- European Commission. European Green Deal.(2019)
- European Commission. EU Academy – uradna platforma za e-izobraževanja.

2. Digitalna orodja in platforme

- SME Climate Hub: smeclimatehub.org
- B Impact Assessment: bimpactassessment.net
- Normative.io: normative.io
- Ecochain: ecochain.com
- SimaPro: simapro.com
- SustainaBase: sustainabase.com
- Planetly (zdaj del OneTrust ESG): onetrust.com/planetly
- En-ROADS Simulator: en-roads.climateinteractive.org
- Circular Economy Toolkit (University of Cambridge): circulareconomytoolkit.org
- Miro: miro.com
- Mural: www.mural.co
- IdeaScale: ideascale.com
- Trello: trello.com
- Notion: www.notion.so
- Asana: asana.com

3. Spletni tečaji in izobraževalne platforme

- OpenLearn (The Open University): www.open.edu/openlearn
- FutureLearn: www.futurelearn.com
- Coursera: www.coursera.org
- edX: www.edx.org
- Skillshare: www.skillshare.com
- Udemy: www.udemy.com

**Nekoč je »biti zelen«
pomenilo nevednost,
danes pa pomeni prednost.**

MESTNA OBČINA
NOVA GORICA

RRA severne Primorske
Regijska razvojna agencija d.o.o. Nova Gorica

Izdala: Regijska razvojna agencija Severne Primorske d.o.o. Nova Gorica
Publikacija je nastala v sklopu “ Projekta podpornih institucij na področju
razvoja podjetništva in visoko tehnološkega gospodarstva v Mestni občini
Nova Gorica v letu 2025”, ki ga sofinancira Mestna občina Nova Gorica.

September 2025

